

Onderwerp: Wensen en bedenkingen Uitvoeringsagenda Bibliotheekwerk Overbetuwe 2024-2028

Ons kenmerk: 2025-021471

Nummer.

Elst, 22 april 2025

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. De wensen en bedenkingen uit de brief 'wensen en bedenkingen uitvoeringsagenda bibliotheken 2024-2028' door te geleiden naar het college;
2. De decentralisatiegelden voor de Openbare bibliotheken in 2025 en 2026 gedeeltelijk (€122.311) te besteden aan de bibliotheekorganisatie Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid (OBGZ);

2. Inleiding

De huidige uitvoeringsagenda (2020-2024) is verlopen; logischerwijs volgt de nieuwe uitvoeringsagenda 2024-2028. In deze periode is er veel gebeurd in het bibliotheekwerk; de bibliotheek is niet langer alleen een huis van boeken, maar is ook geworden tot een plaats van ontmoeten en verbinden waarbij iedereen mee kan doen en zich persoonlijk kan ontwikkelen. De uitvoeringsagenda geeft een concreet en duidelijk inzicht in hoe de gemeente en de bibliotheek dit samen willen verwezenlijken. Op dit moment zijn er verschillende ingrijpende verandering die plaats vinden in het bibliotheekwerk, waaronder de gemeentelijke zorgplicht voor bibliotheken in de Wet stelsel openbare bibliotheek ([Wsob](#)). In de gemeente Overbetuwe wordt het bibliotheekwerk uitgevoerd door de Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid (OBGZ).

3. Doel en beoogd effect

Het bieden van een concrete invulling en uitwerking van de 'visie op bibliotheekfuncties in Overbetuwe' en daarmee uitvoering geven aan deze visie. De activiteiten van de bibliotheek dragen bij aan de leefbaarheid in de kernen, onderlinge sociale verbindingen en aan participatie en zelfredzaamheid van onze inwoners.

4. Argumentatie

1. De raad heeft kaderstellende bevoegdheid voor de uitvoeringsagenda. Het begrip 'Wensen en bedenkingen' vloeit voort uit artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet. Daarin staat dat het college bepaalde besluiten, ook al zijn dit besluiten waartoe het college bevoegd is, voorlegt aan de raad voor wensen en bedenkingen.
2. Voor deze decentralisatie-uitkering Openbare bibliotheken is in zowel 2025 en 2026 € 144.311 beschikbaar gesteld voor de gemeente Overbetuwe. Uitgangspunt is dat we deze bedragen reserveren voor het betreffende doel. Met dit voorstel wordt gevraagd € 122.311 middels een begrotingswijziging in 2025 en 2026 over te boeken naar het taakveld Media en Letteren.
De uitkering wordt uitgekeerd middels een decentralisatie-uitkering. Dit is een uitkering van het Rijk voor een specifiek doel (wettelijke zorgplicht voor gemeenten ten aanzien van de openbare bibliotheek) die verstrekt wordt via het gemeentefonds en bestedingsvrij is. Over de besteding daarvan leggen gemeenten geen verantwoording af aan het Rijk.
De financiering vanaf 2027 wordt onderdeel van gemeentefonds. Of de hoogte van de structurele uitkering gelijk is aan de decentralisatie-uitkering is nog niet bekend

5. Kanttekeningen en risico's

1. Er zijn geen kanttekeningen bij het formuleren van de wensen en bedenkingen door de gemeenteraad.
2. Op dit moment is er nog geen definitief inzicht in de situatie na de decentralisatie uitkering van 2026. Dit betekent dat de gemeente een risico op zich neemt door een vierjarige verbinding aan te gaan waar nog geen structurele middel voor beschikbaar zijn.

6. Financiën

In de periode 2023-2024 konden gemeenten een specifieke uitkering ontvangen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Daarna zal een wettelijke zorgplicht voor gemeenten worden ingevoerd ten aanzien van de openbare bibliotheek. Voor het uitvoeren van deze taak ontvangen gemeenten een structurele bijdrage via het gemeentefonds.

In de periode tussen de specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten een decentralisatie-uitkering, om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden.

Op dit moment financiert de gemeente de bibliotheek (OBGZ) op de volgende manieren:

Subsidie SPUK IDO	Incidenteel	47.000
Subsidie VoorleesExpress	Structureel	16.500
Subsidie Taalcoördinator	Structureel	18.000
Exploitatie subsidie	Structureel	1.050.000

(Bedragen 2025.)

7. Duurzaamheid

Duurzaamheid is niet van toepassing op dit voorstel

8. Vervolg

Planning

Wanneer de raad wensen en bedenkingen kenbaar maakt, is het aan het college om te beslissen hoe zij met deze wensen en bedenkingen wil omgaan. Het college meldt de raad via een

Communicatie

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente

Evaluatie

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris de burgemeester,

D.C. van Eeten

R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

- Strategisch Beleidsplan 2024-2028 Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid
- Uitvoeringsagenda gemeente Overbetuwe 2024-2028
- Concept brief wensen en bedenkingen uitvoeringsagenda bibliotheekwerk 2024-2028
- Advies bibliotheken adviesraad sociaal domein Overbetuwe
- Reactie op advies van de adviesraad sociaal domein
- (concept) Raadsbesluit uitvoeringagenda bibliotheekfuncties

Portefeuillehouder: Wethouder Evert Westerbeek

De behandelend ambtenaar is Jasper Baetsleer. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl